

Zamiast wstępu

Niniejszy, podwójny numer „Edukacji przyrodniczej...” (Nr 1-2/2004) – zgodnie z zapowiedzią – poświęciliśmy, prawie w całości, największemu dla nauczycieli przyrody wydarzeniu roku 2003 – IV Ogólnopolskiemu Forum Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych¹, które odbyło się 13 września w Toruniu (UMK).

Spotkanie było poświęcone edukacji dla zrównoważonego rozwoju w środowisku lokalnym.

W dziale „Teksty” mamy zaszczyt zaprezentować prace nauczycieli przedmiotów przyrodniczych nagrodzone w konkursie² rozpisany przez organizatorów wspomnianego Forum. Przygotowując teksty do publikacji, przyjęto zasadę nieingerowania w ich strukturę, np. w celu ujednolicenia opisów działań dydaktycznych. Zachowano rozwiązania przyjęte przez Autorów. Zrezygnowano także z „poprawiania” celów, chociaż wiele z nich jest formułowanych nieoperacyjnie i dotyczy umiejętności bardzo ogólnych, których kształtowanie jest procesem długofalowym.

W dziale „Preteksty” publikujemy relację z warsztatów metodycznych „Nauczanie przyrody poprzez edukację o środowisku” przeprowadzonych przez Andersa Olssona z Malmö University (Szwecja) w Uniwersytecie Wrocławskim. Zawsze warto porównać to, co robimy sami, z tym, jak to robią inni.

W dziale „Konteksty” zamieściliśmy m.in. artykuł Krystyny Chmieleńskiej („Chemia a nauczanie przyrody”), stanowiący interesujący przyczynek do zrozumienia trudności w nauczaniu przyrody oraz tekst Natalii Demeshkant omawiający model badania światopoglądu ekologicznego. Wyniki tych badań przedstawimy w jednym z kolejnych numerów „Edukacji przyrodniczej...”

*

Tyle o zawartości.

Czytając teksty zamieszczone w tym tomie możemy sobie wyrobić pogląd nie tyle na to, jaki jest stan edukacji ekologicznej w Polsce, ile zapoznać się z tym, co dla krzewienia holistycznych idei ekologizmu w polskiej szkole się robi. Przegląd ten jest bardzo interesujący; świadczy o inwencji twórczej nauczycieli, ich zdolności

¹ W czasie toruńskiego spotkania zespołu projektowego Doskonalenie Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych (DONAPP) ustalono, że V Forum odbędzie się w Olsztynie w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim. Informację o konferencji zamieściliśmy w dziale „Kronika”. Gorąco zachęcamy przyrodników do udziału w tym spotkaniu.

² Por. omówienie wyników konkursu, autorstwa Józefiny Turło (s. 19).

do opracowywania programów i biegłości w doborze metod nauczania, a także podejmowaniu działań wykorzystujących naturalną wrażliwość uczniów, jest wyrazem umiejętności ograniczania obszarów panowania nauczyciela w procesie nauczania-uczenia się.

Lektura tych tekstów upoważnia również do innego stwierdzenia. Można zauważyć, że w działaniach nauczycieli niezbyt mocno podkreślane jest to, że ekologia jest wyborem, a nie koniecznością, a także natura związków życia człowieka z ekorozwojem.

Brak wyraźnego kontekstu ekofilozoficznego w działaniach nauczycieli może prowadzić do błędnego rozumienia przez uczniów pojęcia „ekologia” i utożsamiania go z pojęciem „ochrona przyrody”.

(Rysunek na murze)

A przecież nie o to chodzi.

Redakcja